

Karmøy kommune

Postboks 167

4291 KOPERVIK

Deres referanse:

22/3849-31Dato: **11.12.2023**Saksnr.: **2023/71207**Dok.nr.: **3**

Saksbehandler:

Elin Taranger

Karmøy kommune - gnr 57 bnr 713 - Blondefabrikken - Innvilget dispensasjon for montering av varmpumpe

Vi viser til søknad datert 29.11.2023 om dispensasjon fra fredning av Skudeneshavn kulturmiljø, kulturminne-ID: 212540-3, Blondefabrikken, Holmen 13, gnr.57/bnr.713, Karmøy kommune, Rogaland.

Det er søkt om å montere varmpumpe på bryggen på fasade mot sør. Kommuneantikvaren har uttalt seg positive til tiltaket.

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- montere varmpumpe på bryggen på fasade mot sør, plassert over eksisterende varmpumpe

Vilkår

- utedelen av varmpumpen skal plasseres på fasade mot sør, over eksisterende varmpumpe som vist på illustrasjon i søknad
- utedelen av varmpumpene skal skjules i et varmpumpehus av tre som males hvitt
- rør/kanaler og ledninger i tilknytning til utedelen skal skjules i varmpumpehuset eller bak ytterkledning

Når arbeidet er ferdig skal du sende inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 20, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

Formålet med fredningen av Skudeneshavn kulturmiljø er å bevare Skudeneshavn som en kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner, og som ressurs for samfunnsutvikling. Skudeneshavn skal sikres som en unik og godt bevart kystby, som viser hvordan et sted har utviklet seg fra strandsted basert på sildefiske, til ladested med variert næringsvirksomhet og bymessige funksjoner i perioden 1800-1940.

Formålet er videre å bevare Skudeneshavn som et godt eksempel på byutviklingshistorie, med hovedvekt på de byggverk og strukturer som forteller om utviklingen av de bymessige funksjonene knyttet til offentlige tjenester, forretningsvirksomhet, frivillig organisasjonsliv og industrialiseringen av samfunnet. Fredningen av kulturmiljøet skal sikre helheten, sammenhengen, hovedstrukturen og tidsdybden i området.

Fredningen skal også sikre de kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene i byggverkernes eksteriør, og strukturer som gateløp, havnebasseng, kaier, brygger, allmenninger, park, hager og annen grønnstruktur. De historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene skal særlig ivaretas. Bygningseksteriør og strukturer fra tiden etter 1940 skal sikres i den grad det er nødvendig av hensyn til kulturmiljøet. Fredningen skal ikke være til hinder for at Skudeneshavn opprettholdes og videreføres som en levende by med boliger, handel og annen næringsvirksomhet.

Sjøhuset ble opprinnelig bygget som saltebod. Da sildefisket var over ble hovedetasjen i sjøhuset bygget om til systue for blondeproduksjon. Det ble da satt inn store vinduer i Sveitserstil som skulle gi tilstrekkelig dagslys til syerskene. De senere årene har bygget blitt benyttet til møterom og atelier/galleri for «Det gjestfrie hus AS».

For en mer miljø-økonomisk oppvarming er det ønske om å montere en ny og mindre varmepumpe over en eksisterende varmepumpe. Den gamle varmepumpen er stor og kraftig og laveste inne-temperatur den tillater er 16°C. Det er ønske om å installere en ny og mindre varmepumpe som kan holde innetemperaturen helt ned til 8°C når lokalet ikke er i bruk. Dette vil også forebygge fukt- og råteskader. Varmepumpen er tenkt plassert på kaien på sørsiden av bygget, hvor det allerede står en varmepumpe til 1. etasje. Det er foreslått å plassere ny varmepumpe over denne, og skjule begge i et varmepumpehus i hvitmalt tre, for å få en materialbruk som glir godt inn i kulturmiljøet.

Fylkesdirektøren vurderer at den ønskete plasseringen av ny varmepumpe, over eksisterende varmepumpe, vil være forholdsvis lite synlig fra offentlig rom. Den vil være godt synlig fra sjøen, men vil samtidig fremstå som et visuelt lite element på den store fasaden på sjøhuset og kaien. I tillegg kan tiltaket fjernes uten at det vil medføre større skader eller varige endringer på bygningen, og vurderes i dette tilfelle som et reversibelt tiltak. En varmepumpe plassert på kaien over eksisterende varmepumpe, og skjult i et varmepumpehus, vil ha liten innvirkning på helheten i kulturmiljøet, og fylkesdirektøren vurderer derfor tiltaket som et ikke vesentlig inngrep sett i sammenheng med fredningens formål.

I dispensasjonsveilederen heter det; *Som særlige tilfelle trekker forarbeidene til kulturminneloven fram tiltak som er nødvendige av hensyn til formålet med den enkelte fredningen, tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning og andre helt spesielle*

tilfeller. Av tiltak som kan være av samfunnsmessig betydning nevnes blant annet *miljøhensyn.* I denne saken er det lagt vekt på tiltakshavers behov for en varmepumpe som et energi-økonomisk tiltak, et miljøtiltak. Fylkesdirektøren vurderer derfor kravet til særlig tilfelle som oppfylt.

Etter en samlet vurdering innvilger vi søknaden om dispensasjon for å montere varmepumpe på bryggen på fasade mot sør.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til firmapost@rogfk.no Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Elin Taranger, 51922470, Elin.Taranger@rogfk.no

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Elin Taranger
rådgiver

Kopi til:
RIKSANTIKVAREN
Knut Arne Nygaard
Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.